

X	Pro gradu -tutkielma
	Lisensiaatintutkielma
	Väitöskirja

Oppiaine	Johtaminen ja organisointi	Päivämäärä	19.5.2005
Tekijä	Kalliomäki, Hanna	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	120
Otsikko	Ympäristöjohtamisella saavutettavat liiketaloudelliset hyödyt Case: Outokumpu Oyj		
Ohjaajat	KTT Kirsi Vitikainen KTT Tomi Kallio		

Tiivistelmä

Tämä pro gradu on tehty toimeksiantona Outokumpu Oyj:lle. Tämä kvalitatiivinen tutkimus tarkastelee Outokummun ympäristöjohtamisella saavuttamia liiketaloudellisia hyötyjä. Saavutettava hyöty jaetaan välittömiin, välillisiin ja kollektiivisiin hyötyihin. Näiden jatkumona tarkastellaan, saavutaanko Outokummussa ympäristöjohtamisella kilpailuetua kansainvälisillä markkinoilla.

Outokummun saavuttamat välittömät hyödyt tarkoittavat taloudellisia, tulokseen positiivisesti vaikuttavia hyötyjä, jotka syntyvät ympäristöjohtamisesta soveltamalla. Välillisillä hyödyillä taas tarkoitetaan niitä positiivisesti Outokummun liiketoimintaan vaikuttavia tekijöitä, joita ei pystytä havaitsemaan taloudellisin mittarein, mutta joiden merkitys liiketoiminnalle on tärkeä. Saavutettavia välittömiä ja välillisiä hyötyjä tarkastellaan pääasiallisesti Outokummun eri yksiköiden edustajien haastattelujen perusteella. Kollektiivisilla hyödyillä tarkoitetaan koko yhteiskunnan ja liiketoiminnan tilaa parantavia seikkoja, joita ympäristöjohtamisen soveltamisesta ja kehittämisestä seuraa.

Ympäristöjohtamisen teemaan kuuluu olennaisesti jatkuva parantaminen, mikä tarkoittaa mm. teknologisten innovaatioiden kehittämistä ratkaisemaan liiketoiminnasta johtuvat ympäristövaikutukset. Eurooppalainen ympäristölainsäädäntö määrittelee toimintapuitteet. Lainsäädännön tiukentuminen lisää ympäristöjohtamisen ja teknologisten innovaatioiden haastetta. Näitä asioita tarkastellaan pääasiallisesti suomalaisten europarlamentaarikkojen ja luonnonsuojelujärjestön edustajan haastattelujen pohjalta.

Merkittävimpiä välittömiä hyötyjä tutkimuksen mukaan ovat erilaiset kustannussäästöt ja tuotantoprosessien tehostuminen. Korkeampaa hintaa ympäristövastuullisella toiminnalla ei yleisesti saavuteta. Tutkimuksen mukaan tärkeimmät välilliset hyödyt ovat osaavampi henkilöstö, riskienhallinnan paraneminen ja maineen koheneminen. Kilpailuetua Outokumpu ei ympäristöjohtamisen soveltamisella ainakaan vielä saavuta. Kollektiivisista hyödyistä haastateltavien näkemykset eroavat. Potentiaalisina hyötyinä pidetään mm. kansainvälistä menestystä ympäristöystävällisten tuotanto-teknologioiden kehittämisessä. Globaalissa tarkastelussa pohjoiseurooppalaisia tuotantolaitoksia pidetään jo nyt maailman vähäpäästöisimpinä. Toisaalta eurooppalainen ympäristölainsäädäntö on paljon tiukempaa moniin muihin maanosiin verrattuna, joten tutkimuksessa tarkastellaan tätä asetelmaa. Jotta Outokumpu hyötyisi enemmän vastuullisesta toiminnastaan, tulisi sen panostaa viestintään ja parantaa sidosryhmäyhteistyötään. Viestinnän tulee perustua todelliseen kehitykseen ja olla avointa. Paras hyöty luonnonympäristön ja yrityksen kannalta olisi ympäristöteknologioiden kehittyminen, ympäristöparannuksiin kannustava lainsäädäntö ja tehokas viestintä, joiden avulla edettäisiin kohti kilpailuetua kansainvälisillä markkinoilla.

Asiasanat	Ympäristöjohtaminen, välittömät hyödyt, välilliset hyödyt, kilpailuetu, kustannussäästöt, ympäristömaine, sidosryhmäyhteistyö, ympäristöinnovaatiot
Muita tietoja	Toimeksiantotutkimus Outokumpu Oyj:lle